

Skydda Skogen

2022-06-13

c/o Elin Götmark

Tycho Brahes gata 12

415 17 Göteborg 0706-787423

elin.gotmark@fripost.org

**Mark- och miljödomstolen
Vänersborgs tingsrätt**

Mål M 1702-22

Komplettering av överklagande av länsstyrelsen beslut om ”Tillstånd till avverkning på fastigheten Brattforshyttan 3:1 inom Natura 2000-området Brattforsheden i Filipstads kommun” (521-6891-2021, 2022-04-08)

Skydda Skogen har överklagat ovan rubricerade länsstyrelsebeslut (521-6891-2021) och har fått anstånd att senast 2022-06-13 inkomma med kompletterande yttrande.

Yrkande:

Skydda Skogen yrkar på att mark- och miljödomstolen undanröjer länsstyrelsens beslut och att ansökan avvisas.

Strid med lagstiftningen

Skydda Skogen anser att länsstyrelsens beslut inte är i enlighet med svensk lagstiftning och med EU-rätten. Särskilt gäller detta grunderna för beslutet då detta har tagits utan tillräcklig underlag har redovisats kring miljökonsekvenser, miljöns känslighet och alternativa möjligheter. Det har inte heller tagits hänsyn till bevarandestatusen och påverkan på de naturtyper och typiska arter som berörs och som finns utpekade som särskilt skyddsvärda enligt EU:s livsmiljödirektiv. Det har ej heller beaktats artskyddsförordningens skydd för skyddade arter.

Miljökonsekvensbeskrivning - MKB

Enligt 6 kap i miljöbalken måste en ansökan om avverkning i Natura 2000-område innehålla en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Skydda Skogen anser att sökandens ansökan inte innehåller tillräckliga uppgifter för att uppfylla kraven i 6 kap. 35 och 36 §§ miljöbalken angående MKB. Miljökonsekvensbeskrivningen kan därför inte godkännas och den specifika miljöbedömningen inte slutföras enligt 6 kap. 42 och 43 §§. De uppgifter som redovisas i ansökan är inte tillräckliga för att bedöma miljökonsekvenserna, miljöns känslighet och alternativ. Skydda Skogen vill i detta ärende särskilt hänvisa till en dom i mark- och miljödomstolen i Nacka tingsrätt (2021-08-24 Mål nr M 1279-21) som berörde en liknande avverkning i ett Natura 2000-område och där domstolen undanröjde länsstyrelsens beslut och avvisade tillståndsansökan.

Av 6 kap. 35 § framgår vad MKB:n i den specifika miljöbedömningen ska innehålla. Om verksamheten eller åtgärden kan antas påverka miljön i ett Natura 2000-område ska MKB:n enligt 6 kap. 36 § 1 st. därutöver innehålla en beskrivning av verksamhetens eller åtgärdens konsekvenser för syftet med att bevara området, en redogörelse för de alternativ som har övervägts med en motivering till varför ett visst alternativ valts samt de uppgifter som i övrigt behövs för prövningen enligt 7 kap. 28 b och 29 §§. Med tanke på att den planerade avverkningen gränsar till två naturtyper som är utpekade i livsmiljödirektivet (västlig taiga 9010 och skogsbevuxen myr 9740) och en nyckelbiotop (fig.1) så krävs betydligt bättre beskrivningar och

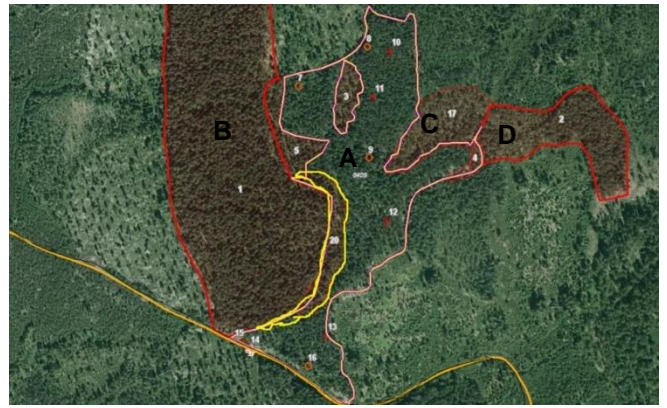

Fig 1. Avverkningen (A rosa linje) ligger mellan en skog med västlig taiga (B) och en skogsbevuxen myr (C) och en nyckelbiotop (D).

bedömningar av avverkningens påverkan. Det gäller dels påverkan på de skyddsvärda miljöerna men även på de arter som förekommer. Det förekommer uppgifter om enligt artskyddsförordningen skyddade arter i närområdet som knärot (ansökan), tretåig hackspett, spillkråka och talltita (artportalen). Det finns även arter som kallas ”typiska arter” vilka enligt livsmiljödirektivet är knutna till EU-naturtyperna. Det rör arter som knärot, vedticka, brunpudrad nållav (ansökan) och fåglarna tretåig hackspett och spillkråka (artportalen). För både de skyddade arterna och de typiska arterna krävs enligt livsmiljödirektivet att de skall ha en gynnsam bevarandestatus. Om inte visar detta att EU-naturtyperna saknar de kvaliteter som direktivet kräver. Naturvårdsverket skriver i sin vägledning (NV-04493-11 2012) för västlig taiga : ”*De typiska arternas förekomst utgör en bedömningsgrund för naturtypens bevarandestatus, och en generell förutsättning är att ingen påtaglig minskning ska ske av populationerna av de typiska arterna i naturtypen.* ” Genomförs en avverkning enligt ansökan påverkas såväl arterna som miljöerna. Något som gör att artskyddet och bevarandestatusen måste bedömas, vilket ej skett.

Naturtyper utpekade i livsmiljödirektivet

Enligt länsstyrelsens bevarandeplan för Natura 2000-området och länsstyrelsens beslut så berör den planerade avverkningen två naturtyper utpekade i livsmiljödirektivet. Det handlar om västlig taiga (9010) och skogsbevuxen myr (9740). Både västlig taiga och skogsbevuxen myr är naturtyper som saknar gynnsam bevarandestatus i Sverige. Västlig taiga minskar snabbt (ArtDatabanken 2019) trots att den enligt direktivet är särskilt prioriterad och särskilt skall beaktas i bevarandearbetet och vid miljöprövningar (Naturvårdsverket vägledning NV-04493-11 2012). Något som ej skett i detta ärende.

Konsekvenser av skogsavverkning

Med utgångspunkt från den allvarliga utarmningssituationen för den biologiska mångfalden (IPBES 2019, IPCC 2022, Naturvårdsverkets utvärdering av miljömålen 2019) och kraven i EU:s livsmiljödirektiv handlar mycket av åtgärderna om att man måste bevara, förstärka och binda samman naturområden. Genomförs en avverkning enligt ansökan och länsstyrelsens

beslut sker en söndring och fragmentering av skogen i Natura 2000-området. Den kontakt som idag finns mellan skogen med västlig taiga (fig.1. område B) och den skogsbevuxna myren (fig.1. område C) och den skogliga nyckelbiotopen (fig.1. område D) kommer att brytas. Denna skog som planeras att avverkas och som fungerar som kontaktlänk är även i sig en viktig naturmiljö för skogsarterna och bör lämnas för fri utveckling. Genom sin närhet till ett område med västlig taiga bör den ses som en viktig utvecklingsmark för naturtypen. Detta är helt i enlighet med livsmiljödirektivet vilket kräver att naturtyperna skall ha gynnsam bevarandestatus. Något som kräver restaurering och återställning av de naturtyper som saknar gynnsam bevarandestatus.

Enligt Naturvårdsverkets vägledning för västlig taiga (NV-04493-11 2012) skall även utvecklingsmarker för naturtyperna vid miljöprövningar ses som biotoper enligt direktivet. Av vägledningen framgår: *”Naturligt föryngrad skog med viss brukningspåverkan, som t ex brist på död ved eller äldre träd, bör betraktas som habitat vid tillståndsprövningar etc.”* samt *”Deras brist på vissa viktiga strukturer och funktioner innebär att de utgör mindre representativa varianter av naturtyperna, och de är normalt inte prioriterade för skydd utanför Natura 2000-områden, men i utpekade områden enligt habitatdirektivet ska de normalt behandlas som habitat vid tillståndsprövningar.”*

Vid en avverkning finns även stor risk för negativ påverkan på västlig taiga (fig.1. område B), den skogsbevuxna myren (fig.1. område C) och den skogliga nyckelbiotopen (fig.1. område D) genom uttorkning och förändring av mikroklimatet. Detta har inte bedömts eller beaktats vilket strider mot lagstiftningen. Detta är en konkret och normal miljökonsekvens vid skogsavverkningar som måste beaktas i samband med ett miljötillstånd för avverkning i ett Natura 2000-område.

Enligt länsstyrelsen och P4 Värmland (2022-06-01) så har länsstyrelsen sedan 2001 gett tillstånd till 160 skogsavverkningar inom Natura 2000-området Brattforsheden. Det har inte gjorts någon utvärdering hur dessa avverkningar påverkat vare sig arterna eller miljöerna inom Natura 2000-området. Skydda Skogen finner detta mycket anmärkningsvärt att så många avverkningar tillåtits. Skydda Skogen vill även särskilt peka på att utvärderingar måste göras såväl före som efter att avverkningar tillåts.

Skydda Skogen anser att länsstyrelsen vid sin prövning vare har beaktat miljöbalken. EU:s livsmiljödirektiv eller Naturvårdsverkets vägledning för västlig taiga (9010). Föreningen yrkar därför länsstyrelsens beslut undanröjs och att ansökan avvisas.

Elin Götmark

Talesperson Skydda Skogen